

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Primam Ecclesia persecutionem patitur sub Domitio Nerone. Sectio Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

C O M M E N T A R I V M T E R T I V M E X E G E T I C V M .

*In quo Ecclesiæ persecutiones sub diuersis Imperatoribus Romanis com-
memorantur, eorūmque numerus, atque ordo, quem in Imperio
tenuerunt usque ad Julianum, describitur.*

Primam Ecclesiæ persecutionem patitur sub
Domitio Nerone.

S E C T I O P R I M A .

V O N I A M hæc visio, aliaeque huius operis statum Ecclesiæ uni-
uersa sub diuersis Imperatoribus Romanis, variisque sub eisdem
persecutiones complectuntur, quæ nisi bene perspectæ explora-
tæque sint, non possunt ea, quæ dicturi sumus, lati intelligi: quod
tum nostra, tum aliorum interpretum expositiones, quas in me-
dium afferemus, sæpius in Romanorum, tunc Augustorum, tunc
Cæsarum tempora, rerumque ab ijs gestarum commemorationem incurvant, o-
peræ pretium duximus omnes Ecclesiæ persecutiones sub Imperatorib. Cæsari-
busque Romanis usque ad Julianum Apostamat sub aspectum subiaceere, simûl-
que omnium usque ad id temporis siue Augustorum, siue Cæsarum numerum,
ordinemque, quem in imperio tenuerunt accurate describere: ne harum rerum
siue ignoratio, siue confusio curiosilectoris cursum in hisce nostris commenta-
rijs perlegendis remoretur.

II. Primus igitur Romanorum Imperator fuit C. Julius Cæsar, qui sibi armorum
Iulij Cæsaris vi Romanum Imperium subiecit: Is, ut auctor est Suetonius Tranquillus, ad Ru-
Imperium &
biconem flumen iacta, ut ipse dixit, alea, ad Romani Imperij fastigium, per impe-
gna.
Suetonius. randi libidinem potissimum aspirans occasionem belli prætexens, quod neque ei
prorogaretur Imperium in prouincia, nec absenti potestas à Senatu fieret ad pe-
tendum consulatum, cœpit rem bello, armisque gerere, traciebatque exercitu, Piceno, Umbria, Hetruria que occupatis Romamiter conuerit, appellatisque
de Republica Patribus validissimas Pompeij copias, qua sub tribus legatis, M.
Petroio, L. Afranio, & M. Varrone in Hispania erant, inuasit, profellus ante inter-
fuosire se primùm ad exercitum sine duce, inde ad ducem sine exercitu reuer-
sum. Hinc repetita Vrbe, in Macedoniam transgressus, Pompeium per quatuor
pene menses maximis obsecrum operibus, ad extremum Pharsalico prælio fudit,
& fugientem Alexandriam persecutus, ubi occisum deprehendit. Cum Prolo-
mæo rege bellum sanè difficillimum gessit, vi et orque regnum Ægypti Cleopatrae,
fratique eius minori permisit. Ab Alexandria in Syriam, à Syria in Pontum
transiit, vbi Pharnacem Mithridatis magni filium, tunc occasione temporum
bellantem, multiplicique secundarum rerum successu preferocem, exultantem
que intra quintum, quam adfuerat diem, quatuor quibus in conspectum venit,
horis, una acie profligavit. De hinc Scipionem, ac Iubam in Africa, Pom-
peij

pej liberos denicit in Hispania, quibus omnibus bellis cōfēctis quinques triumphauit. Primum, ac nobilissimum triumphum egit Gallicum, sequentem Alexādrinum, deinde Ponticum, huic proximum Africanum, nouissimum Hispaniensem, duieso quemque apparatu, & instrumento. In Gallico ascendit Capitolium ad lumina 40. elephantis dextera, atque sinistralychnochos gestantibus: in Pontico inter pompæ fercula trium verborum prætulit titulum, *Veni, vidi, vici.* Ceterū cūm ageret insolentiūs, dominationēque abuteretur, iure casus à plebisque existimatur. Non enim honores modo nimios recepit, veluti continuum consulatum, perpetuam dictaturam, præfecturāque morum, insuper prænomen Imperatoris, cognomen patris patriæ, statuam inter Reges, suggestum in orchestra, sed & ampliora etiam humano fastigio d̄scerni sibi passus est, sedem auream in curia, & pro tribunali thēsem, & ferculum circenli pompa, templa, aras, simulachra iuxta Deos, puluinar, flaminem, lupercos, appellationem mensis ē suo nomine. Honores pro suo arbitratu concessit, pride Kal. Ianuarias repentina consulis mōrē celsantem honorēm in paucas horas petēti dedit, eadēmque licentia spreto patriæ moe magistratus in plures annos ordinavit, decem vires prætorijs confularia ornamenta tribuit: ciuitate donatos, & quosdam ē semibarbaris Gallorum recepit in curiam: monetæ, publicisque vestigalibus peculiariis seruos præfecit: triām legionum, quas Alexandriae reliquerat, Imperium Rusioni l̄dei sui filio suo excoeto demandauit: sed inde præcipuam sibi confluuit inuidiam, quod adeentes se cum plurimis, honorificissimisque decreatis vniuersos Patres conscriptos sedens pro æde Veneris exceptit. Itaque consipiatum est in eum à sexaginta amplius senatoribus, equitibusque Romanis C. Cassio, Marcōque, & Decio Brutis, & multis Principibus, edito que senatu in Pompej curiam tribus, & viginti vulneribus cōfossus occubuit sexto, & quinquagesimo atatis anno, quadraginta duobus annis ante fœlicem Christi ortum.

Nullum reliquit legitimū filium, nec filiam, quia Iulia, quæ Pompeio nūserat, multo antē diem obierat: quām ob causam adoptauit Octauium Cæsa- rem Octauij filium, dicitum postea Octauium Augustum, nepotem, Iulia soro- ris ipsius Cæsaris. Quamquam verò post mortem Cæsaris fuit Reipublica ad ministratio distributa per Octauianum, Marcum Antonium, & Lepidum, quæ gubernandi ratio dicta est Triumviratus, & quinqueannis perdurauit, eo tamen finito solus Octauianus fuit Imperator electus à militibus, appellatique Cæsar Octauianus, ut ad adoptiū patris, id est, Iulij Cæsaris, & naturalis, id est, Octauij memoriam seruaret. Fuit hic Imperator fœlicissimus tum ob alia, tum vel maximè, quod eius tempore natus est Christus Dominus. Docet autem Eusebius in Chronicis ortum Christi incidisse in annum 42. Imperii Octauiani Augusti, numerans videlicet annos Imperii Augusti à nece Iulij Cæsaris, quemadmodum & Iosephus, reliqui ferè scriptores, veluti Iosephus libr. 18. antiq. cap. 3. Epiphanius, hæreti- si. Epiphanius. Beda lib. de sex etatibus, Paulus Orosius lib. 1. cap. 1. & Ecclesia Romana in suo Martyrologio, die vigesimaquinta Decembbris: quanquam natum fuisse Christum anno Quadragecum primo Imperii Augusti affirment Irenæus libro 3. aduersus hæretes, cap. 25. Tertullianus libro de præscriptione, aduersus Iudeos, D. Hieronymus & Diuus Hieronymus super caput secundum Esaiæ, & super nouum Danielis, quia videlicet Imperium Augilli numerant ab anno, qui necem Cæsaris fuit consequetus, sed hac munutius concidere alterius loci est. Domini appellatio- nem Augustus vt maledictum, & opprobrium semper exhorruit: cum spectan- te cōludos pronuntiatum esset à mimo, o Dominum æquum, & bonum, & bountus.

S

vniuersi quasi de ipso dictum exultantes comprobassent, statim vultu, manuque indecoras adulaciones repressit, & in sequenti die grauissime edicto corripuit, dominumque se posthac appellari ne à liberis quidem, ac nepotibus suis vel serio, vel ioco palius est, atque huiusmodi blanditas etiam inter ipsos prohibuit.

III. Propter eximam in Rē publicā merita fuit populo gratissimus: equites Romani fratrem eius sponte biduo semper celebrarunt: omnes ordines in lacum Curtij quotannis ex voto pro salute eius stipem iacebant, Calendis Ianuarij etiam absenti in capitulo strenam: reuertentem ex prouincia non solum faustis nominibus, sed etiam modulatis carminibus, prosequebantur. Ei patris patriæ vniuersi repente, maximōque consensu appellationem dederunt, prima plebs legatione Antium missa, dñinde, quia non recipiebat in eundi Romē spectacula frequens, & laureata: mox in curia Senatus & que decreto, neque acclamatione, sed per Valerium Messalā id mandantibus cunctis. Quod bonum, inquit, faustūque sit tibi, domūque tuā Cesar Auguste, senatus te consentiens cum populo Romano consulat patria patrem. Peregrinarum & eletoriarum eas, quæ veteres, receptaque erant, reuerēdissime coluit, & ceras contemptui habuit, Iudeis usque adeo infensus, ut Caium nepotem, quād Iudream prateruechens, apud Hierosolymam non supplicasset, collaudaret, vt narrat Suetonius Tranquillus in

Suetonius.

Philo Iudeus.

Iudeis.

Augusti de-

mensis erga

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

Iudeis.

Philo.

Macrobius.

Lag. 2.

Suidas.

Sigonius.

Epiphian.

Iosephus.

passus est Christus. Narrat verò Suet, in Tib. cap. 36. eum externas ceremonias, Ægyptios, Iudaicosque ritus compescuisse, coactis, qui superstitione ea tenebantur, religiosas velles cum omni instrumento comburere: Iudæorum Iuuentutem per speciem sacramenti in grauioris cali prouincias distribuisse, reliquos gentis eiusdem, vel similia sectantes vrbe submisisse sub pœna perpetuae seruitutis, nisi obtemperassent: expulisse quoque Mathematicos, sed deprecantibus, artémque se deposituros promittentibus veniam dedisse. Verùm postea, ut referrit Philo in legatione sua ad Caium, Iudæorum res in meliorem statum recti. Nero in Iudea. Tertullianus. Eusebius Cæsar. lib. 2. hist. Ecclesiast. cap. 2. Tiberius, inquit Tertullianus, cuius tempore nomen Christianum inse- culum introiuit, nunciatum sibi ex Syria Pæstine, quæ illic veritatem illius diuinitatis reuelauerunt, detulit ad senatum cum prerogativa suffragijs sui: senatus, quia non ipse probauerat, respuit: Cæsar autem in sententia mansit, communius periculum accusatorius Christianorum, Consulite commentarios astro, illi reperiens primum Neronem in hanc sectam tum maxime Romania orientem Cesariano gladio exercuisse: sed tali dedicatore damnationis nostræ etiam glorieruntur: qui enim scit illum, intelligere potest, non nisi aliquid bonum grande a Neronе damna- sum. Hæc Tertul.

Sciendum Liuiam Augustam vxorem Augusti, antequam ei nuberet, suscepisse ex altero viro Tiberium Neronem, qui ei in imperium successit, de quo paulo ante diximus, & Drusum Neronem: qui Drusus reliquit duos filios ex Antonia Octavia sororis Augusti filia susceptos, videlicet Claudium, qui etiā fuit Imperator, & Germanicum egregiis corporis, animique dotibus à natura locupletatum, vtque ad eum non tantum suis, sed hostibus etiam charum, ut in eius obitu non defuerint Reguli, qui mœroris causa barbam posuerint, & vxorum capita rase- rint, & Megilitanus Parthorum Rex ex exercitatione venandi, & conuictu absti- Tranquil. nuerit, quod apud Parthos iustitia instar est, vt testatur Tranquil. in C. Caligula, C. Caligula c. 5. Huiusigitur Germanici fuit filius C. Caligula 4. Romanorum Imperator, quem Tiberius adoptauerat, imperiique heredem declarauerat: Caligula co- gnomen castrensi ioco traxit, quia manipulario habitu inter milites educabatur, qui certo calceameti genere, quod caliga dicebatur, vtebatur. Cum electus fuit Imperator, agebat annum 35. vtque adeo ferocis, & impotentis natura fuit, vt Tiberius aliquoties prædicaret exitio suo, omniumq; Caium vivere, & senatricē (serpentis id genus est,) populum Romanum Phæthotē orbi terræ educare: quod verissimū sane fuit ob incredibilem huius Imperatoris cum insigni libidi- ne coniunctam saevitiam, vt meritò Seneca lib. de Cōsol. ad Albinum dixerit, eū Seneca. rerum naturā edidisse, vt ostenderet quid summa vita in summa fortuna posset. Vixit annis 29. Imperavit triennio, & decem mensibus: obiit à Cassio Chæra tribuno, Sabino Cornelio, aliisque coniuratis interfectus. Is Agrippam Arito- bulo Herodis filio natū, qui Romæ in carcere vincitus tenebatur, non tantū sol- uit, sed Regem etiam Iudæorum creauit, vt auctor est Ioseph. libr. 18. Antiq. c. 8. Iosephus. VII. Quintus fuit Cladius Tiberius Germanici patris Caligulae, vt supra diximus, frater, atque adeo Caligulae patruus: 50. iam anno cepit imperium, miro fortunæ Cladius Iusu, vt refert Tranquil. exclusus inter ceteros ab inlidianoribus Caij, in diætam, Imperator. cui nomen est Hermeneum, recelerat: neque multò post rumore cedis exterriti, Tranquill. protepsit ad solarium proximum, atque inter prætentas foribus vela se abdit: latè discurrens forte gregarius miles animaduersis pedibus è studio se seicitandi, quisnam esset, agnouit: extractumque & pre metu ad genua sibi accidentē Impe-

S ij

rato rem salutauit: hinc ad alios commilitones fluctuantes, & adhuc frementes perduxit: ab his lectica impositus, & quia serui diffugerant, vici sim succollanti bus, in astra delatus est, tristis, ac trepidus miserante obuia turba quasi ad pœnam insens raperetur, receptus intra vallum inter excubias militum pernoctauit, aliquanto minore spœ, quam fiducia, nam consules cum senatu, & cohortibus urbanis forum, capitoliūmque occuparunt assertori communem libertatem, acci- visque & ipse per Trib. plebis in curiam ad suadenda, quæ viderentur, vi se, & necessitate teneri respondit. Postero vero die Senatu segniorc in exequendis co- natibus per tedium, ac dissensionem diuersa censem, & multitudine, quæ circumstabant, vnum rectorem iam, & nominatim exposcente, armatos pro con- cione iurare in nomen suum passus est: itaque imperator fuit declaratus. Excessit sexagesimo quarto ætatis anno, imperij quato decimo: veneno occisum conue- nit, vbi autem, & per quem dato, variant scriptores: quidam tradunt epulanti in arce cum sacerdotibus per Halotum spadonem pragulatorum: alij domestico conuiuio per Agrippinam vxorem, quæ boletum medicum audiissimo ciborum talium obtulerat. Is nono imperij sui anno Tidzœs publico edicto Roma expulit, vt refert Suetonius in Claudio cap. 25, & Paulus Orosius lib. 7. cap. 6. cuius etiam expulsionis facit mentionem Lucas Act. 18. Sub eodem imperatore fa- mes fuit illa toto orbe grauissima, cuius meminit Lucas Act. 11. in his, inquit, die- act. 12. 27. his supernenerunt alijs Hierosolymis Propheta Antischiam, & surgens unus ex eis nomine Agabus significabat per spiritum sanctum famem magnam futuram in uniuerso orbo terrarum, quæ facta est sub Claudio.

VIII:
Domitius.
Nero sextus
Imperator.

Sextus Domitius Nero Claudius, filius Agrippinæ vxoris Claudi, ciusque ex fratre Germanico neptis, quem Neronem Agrippina ex priore marito Domitio suscepserat, & ad ipsius preces Claudius adoptauerat: vnde vtriusq; parentis no- menclatura suscipiens Domitius Nero Claudius dicitur est, de genitura eius sta- tim multa, & formidolosa multis coniectantibus: praesagio fuit etiam Domitij patris vox inter gratulationes amicorum, negantis quicquam ex se, & Agrippi- na nisi detestabile, & malo publico nasci potuisse. Decimo septimo ætatis anno orsus imperium à demonstratione pietatis Claudiū apparatissimo funere elati- tulaudauit, & consecravit: memoriae Domitij patris honores maximos habuit, & matri summa omniū rerū publicarū, priuatarumque permisit: primo etiā impe- rij die signū excubanti tribuno dedit, optimā matre: atq; vt certiore adhuc in- dolem ostenderet, ex Augusti præscripto imperaturū sc̄ professus, neque libera- litatis, neq; clementiæ, nec comitatis quidē exhibende vlla occasione omisit: gra- uiora vestigalia aut aboleuit, aut minuit: cum de supplicio cuiusdā capite dānat, vt ex more subscripteret, admoneretur, Quām velle, inquit, nescire literas: omnes or- dines subinde ac memoriter salutauit, agenti Senati gratias respondit, Cum me- rrere: inde quidā prodidere, vt refert Sextus Aurelius, Traianum solitum dicere procul distare cunctos principes à Neronis quinquennio: petulantiam, libidi- nem, auaritiam, crudelitatem sensim quidem primō, & occultè velut inuenili er- ore exercuit, sed vñ tunc quo que dubium nemini foret, naturæ illa vīta, non æ- tatis esse: paulatim vero inualescentibus virtutis ocularia, & latebras omisit, nullaq; dissimulandi cura ad maiora palam erupit. Nam quod libidissem spectat, ed pro- cessit, vt Sporum puerum exectum etiam in muliebrem naturam transfigurare conatus sit, & cum dote, & flammeo per soenne nuptiarum celebrissimo offi- cio deductum ad se pro vxore habuerit, vnde enīdam non inscritas iocus exti- tit, bencagi potuisse cū rebus humanis, si Domitius pater talem habuisset vxore: Itaque

Sextus Au-
relii.

Itaque neque suæ, neque aliorum pudicitæ parcens, ad extreum indigna, quæ à nobis commemorentur, planèque pudenda admisissæ videtur est apud varios scriptores, qui Romanorum Imperatorum annales contexuerunt. Nec sanè minora sunt, quæ de eius saevitia, & crudelitate memorantur. Britannicum Claudij filiū veneno sustulit, matrem Agrippinam occidi præcepit, aiuntque ad visendum interfectæ cadaver accurruisse, atrectasse, alia vituperasse, alia laudasse, sitique interim oborta bibisse: patricidio matris iuxxit amita necem: nullus adhibitus dicitur, aut modus interimeudi quo scunque voluisse: sed nec populo, aut membris patriæ pepercit, dicente quodam in sermone communī *τεῦς θαύτος γάρ τις μηχανή μετέι*, id est me mortuo terra agni misceatur, imò, inquit, *τεῦς θαύτος*, me vivente: planèque ita fecit, nam quasi offensus deformitate veterum ædificiorum, & angustijs, flexurisque vicibrum, incendit urbem tam palam, ut plerique consulares cubiculares eius cum stuppa, sed à que in prædijs suis deprehensos non attigerint: per sex dies, septémque noctes clade saevitum est, ad monumtorum, bustorumque diuersoria plebe compulsa: tunc propter immensum numerum insularum domus prætorum Ducum asserunt, hostilibus adhuc spolijs adornata, Deorūmque ædes à Regibus, ac deinde Punicis, & Gallicis bellis vota, dedicataeque, & quicquid visendum, atque memorabile ex antiquitate duraverat. Et quod magis adhuc monstri huius efferatam naturam declarat, in cedium hoc è turri Mæceniana prospectans, latiusque flammæ, ut aiebat, pulchritudine *λαων*. Ilij scenico habitu decantauit.

Hac eo perstrinxerim, vt videant fidei nostræ aduersarij, cuiusmodinam is 1X.

princeps fuerit, qui primus edicto publico Christianorum religionem persequendam, fidelesque ut facilius, ac nefarioris omnibus tormentis cruciando, trucidandoque esse putaverit, quod non postea Tertullian. in *Apolog. ad Senatum*, populūmque Romanū. *Confusitate*, inquit, *commentarios uestrros*, illic reperietis primum Neronem in hanc settam tum maxime Romæ orientem Cæsariano gladio ferocissime non nisi aliquod bonum grande à Neroni damnatum. Hæc Tertul. Itaque prima Ecclesiæ persecutio nota est à Neroni, ut est communis sententia, & dicitur traditum Tertul. in *Scorpiaco*, cap. 14, prætextuiter huius persecutioi vobis incendium, cùm tamen, ut ex Suetonio retulimus, ipse certissimus eius auctor extixisset, sed *Tertul.* ut inuidiam in se conflamat, & opinionem a se immisxi Vulcani amoueret, Christianos subdidit reos, inquit Tacit. lib. 17, cōsque exquisitissimi affecit supplicijs, a pereuntibusque addita ludibria, ut ferarum tergis contemniantur canum interirent, aut crucibus affixi, aut inflammanti, atque vbi defecisset dics, in usum nocturni luminis uerentur: denique Apostolorum Principes Petrum & Paulum duo clarissima orbis lumina è medio sustulit. Petrum quidem actum in cruce, Paulum vero gladio truncatum, decimotertio Imperij sui anno ad finem, & fore iam apperente anno decimo quarto: unde plerique id decimo quarto anno contigisse assertunt, veluti D. Hieron. lib. de viris illustrib. in *Petro*, & Paulo ex Eusebio in *Chronicis*: quare non recte Epiphanius, hærel. 27, scripit eos patulos martyrium fuisse à duodecimo Imperij Neronis anno. Non multo autem tempore persecutio lumbus Neroni durauit. Cum enim Nero persequi Christianos ceperisset anno Imperij sui II, ut est communis sententia, ipse autem quatuordecim tantum annis imperauerit, efficitur, ut tribus annis dumtaxat ea Christianorum persecutio perdurauerit. Obiit postero trigesimo secundo etatis anno, spontanea morte, cùm fuisse hostis indicatus à Senatu, adigens ipse iugulo ferrav. Epaphroditus à libellis iuuante.

S. iii